

- стимулювання швидкого розвитку інфраструктури мережі: розвиток Інтернет-магазинів, мережних бізнес-структур, операторів мережі та створення кількох великих вітчизняних інтернет-порталів;

- навчання професійним і загальним навичкам роботи в Інтернеті на всіх рівнях освітньої системи, включаючи держслужбовців;

- розвиток внутрішнього споживчого ринку, підвищення купівельної спроможності шляхом досягнення стабільного економічного зростання.

Отже, спостерігаємо, що електронний ринок набирає значні обороти. Вітчизняна електронна комерція знаходиться на початку інтернет-еволюції і демонструє високі темпи зростання. Бар'єри для входу на інтернет-ринок порівняно невисокі, а переваги електронної торгівлі для користувачів і підприємців відчутні. Однак на сучасному етапі вітчизняний ринок електронної комерції має багато невирішених питань, що стримує його розвиток. За умови ефективного вирішення найважливіших проблем, розвиток електронної комерції в Україні матиме майбутнє.

### *Література*

1. Bruno Moriset. E-Business and e-Commerce [Електронний ресурс] / Bruno Moriset // Jean Moulin Lyon 3 University – Lyon – France. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://halshs.archives-ouvertes.fr/halshs-01764594/document>

2. Перспективи розвитку електронної торгівлі в Україні [Електронний ресурс] // Економічно ефективна торгівля: розуміння суті та сучасні підходи до її ведення. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: [http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/31457/2/FMZKP\\_2020\\_Hula\\_I-Prospects\\_of\\_development\\_of\\_82-84.pdf](http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/31457/2/FMZKP_2020_Hula_I-Prospects_of_development_of_82-84.pdf).

3. Синявська О. О. Електронна торгівля в Україні: тенденції та перспективи розвитку / О. О. Синявська. // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія "Міжнародні відносини. Країнознавство. Туризм" Економіка. Вип. 9, 2019. – С. 126–132.

УДК: 330.1; 81'276.6

*Лариса Бондарчук*

*к.філол.н., доцент кафедри бізнес-лінгвістики*

*ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,*

*[larysa.bondarczuk@ukr.net](mailto:larysa.bondarczuk@ukr.net)*

*Тамара Подгурська*

*старший викладач кафедри бізнес-лінгвістики*

*ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,*

*[podgurskak@meta.ua](mailto:podgurskak@meta.ua)*

## **ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ**

## **ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ УКРАИНСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ ДЛЯ ОБОЗНАЧЕНИЯ ПОНЯТИЯ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ**

## **FEATURES OF FORMATION OF UKRAINIAN TERMINOLOGY OF ELECTRONIC COMMERCE**

**Анотація.** Одним із найпродуктивніших способів утворення термінів на позначення понять електронної комерції є лексико-синтаксичний. Утворення такої термінології відбувається на основі поєднання прикметника електронний та іменників. Таке формування є одним з найбільш продуктивних та функціональних на сучасному етапі розвитку термінологічної системи електронної комерції як галузі економіки.

**Аннотация.** Одним из продуктивных способов образования терминов для обозначения понятий электронной коммерции является лексико-синтаксический. Образование такой терминологии происходит на основе сочетания прилагательного электронный и существительных. Такое формирование является одним из

самых производительных и функциональных на современном этапе развития терминологической системы электронной коммерции как отрасли экономики.

**Abstract.** One of the most productive ways of forming terms of e-commerce is lexical-syntactic. The formation of this terminology is based on a combination of adjective electronic and nouns. This formation is one of the most productive and functional at the present stage of development of the terminological system of e-commerce as a branch of the economy.

На сучасному етапі розвитку та впровадження інформаційно-комунікаційних засобів і технологій все більш активно розвивається в Україні окремий різновид комерційної діяльності – електронна комерція. Із розвитком цієї галузі також формується, апробується та використовується цілий пласт відповідної термінології. Оскільки термінологія такого типу переживає етап становлення, то у терміносистемі відбуваються цікаві процеси деривації, запозичення та компіляції. Сааме про такі процеси та проблеми йтиметься у статті.

Незважаючи на широке використання терміну "електронна комерція", він не має загальноприйнятого визначення. Як указує мовознавець Плотніченко І.Б., часто плутаються такі поняття як "електронна комерція" та "електронна торгівля", хоча вони мають явно виражені понятійно-термінологічні відмінності. Науковець вказує, що саме електронна торгівля як різновид економічної діяльності (а саме електронної комерції) передбачає купівлю та продаж товарів матеріального та інформаційного походження, а також надання пов'язаних із цим послуг, що здійснюються за допомогою мережі Інтернет та інших комп'ютерних мереж. При цьому електронна торгівля є елементом електронної комерції, яка охоплює торгові, фінансові, іншого роду операції та пов'язані з цим бізнес-процеси, що здійснюються за допомогою мережі Інтернет та інших комп'ютерних мереж, з метою одержання прибутку.

Галузь електронної комерції включає в себе термінологію інформаційних систем і технологій та власне економічну термінологію. На межі поєднання цих терміносистем є проміжна група термінів, які поєднують ознаки і інформаційних систем і економіки. Саме про них ми й будемо говорити.

Найактивнішими способами творення термінів в електронній комерції є чотири способи словотвору: морфологічний, морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний та лексико-семантичний. Морфологічний спосіб словотвору – це утворення слова за допомогою афіксів, які приєднуються до твірної основи. Морфолого-синтаксичний – це поява нового слова внаслідок переходу слів із однієї частини мови до іншої. Лексико-синтаксичний – це виникнення нового слова внаслідок об'єднання двох або більше слів. Лексико-семантичний – утворення нового слова внаслідок зміни значення вже наяв- ного слова.

Для утворення термінів на позначення понять електронної комерції активно використовується лексико-синтаксичний – це виникнення нового слова внаслідок об'єднання двох або більше слів. Утворення такої термінології відбувається на основі поєднання прикметника *електронний* та іменників на позначення окремих реалій електронної діяльності.

Власне слово *електронний* входить до цілої низки термінів: *електронна комерція* – здійснення будь-яких форм ділових угод (реалізація процесів продажів товарів та послуг) за допомогою інформаційних мереж; *електронний аукціон* - веб-сайт, що являє собою програмно-інформаційну базу, яка дозволяє проводити конкурентні торги, в процесі чого встановлюється кінцева ціна на товар або послугу; *електронний банкінг* (Internet -банкінг, e - banking) - система банківських послуг, при якій клієнт взаємодіє з банком через інформаційні комп'ютерні мережі; *електронний бізнес* - будь-яка ділова активність з використанням глобальних інформаційних мереж для модифікації внутрішніх та зовнішніх зв'язків фірми з метою одержання прибутку; *електронна біржа* - електронний торговельний майданчик, на якому ціна регулюється коливаннями попиту і пропозиції; *електронна візитна картка* - кілька WWW -сторінок, що містять інформацію про компанію та її діяльність, спрямованих на ознайомлення потенційних клієнтів з продукцією та послугами компанії; *електронний гаманець* - спеціальне програмне забезпечення, яке дає можливість

зберігати електронні гроші, здійснювати розрахунки за їх допомогою, перевіряти їх справжність, одержувати інформацію про розрахунки тощо; *електронний документ* - документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа; *електронний документообіг* - сукупність процесів створення, обробки, передавання, одержання, зберігання, використання та знищення електронних документів, які виконуються із застосуванням перевірки цілісності і у разі потреби з підтвердженням факту їх одержання; *електронна комерція* - економічна взаємодія суб'єктів бізнесу з приводу купівлі - продажу товарів та послуг (матеріальних та інформаційних) з використанням інформаційних мереж; *електронний магазин* - веб-сайт (часто спеціалізований), який належить фірмі-товаровиробнику, торговій фірмі тощо та призначений для просування споживчих товарів на ринку, збільшення обсягів продажу, залучення нових покупців; *електронний мол* - веб-сайт, який містить значну кількість електронних крамниць та каталогів, об'єднаних загальним місцем розташування; електронна платіжна система - система здійснення розрахунків і платежів між комерційними структурами, фінансовими, державними установами та користувачами мережі в процесі купівлі-продажу товарів та послуг через інтернет; *електронний чек* - доручення платника (покупця) своєму банкові щодо перерахування коштів зі свого рахунку на рахунок одержувача платежу, яке є аналогом паперового чека в електронному вигляді; *електронні гроші* - система оплати товарів та послуг шляхом передавання числових даних від одного комп'ютера до іншого тощо.

Отже, одним із найпродуктивніших способів утворення термінів на позначення понять електронної комерції є лексико-синтаксичний (формування нової терміносполуки внаслідок об'єднання двох або більше слів). Утворення такої термінології відбувається на основі поєднання прикметника електронний та іменників на позначення окремих реалій електронної діяльності. Таке формування терміносполук є одним з найбільш продуктивних та функціональних на сучасному етапі розвитку термінологічної системи електронної комерції як галузі економіки.

### ***Література***

1. Береза А. М., Козак І. А., Левченко Ф. А., Гужва В. М., Трохименко В. С. Електронна комерція: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — Київ: КНЕУ, 2004. - 108 с.
2. Плотніченко І. Б. "Електронна комерція" та "електронна торгівля": нормативний та експертний погляди // Науковий вісник НЛТУ України. – Львів: НУ "Львівська політехніка", 2013. – Вип. 23.11. - с. 325-332.
3. Турчак О. М. Особливості словотвору економічної термінології // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Філологічні науки». – Дніпро, 2016. - № 2 (12). – с. 247-252.

**УДК 658.8**

***Олександр Дима***

*д.е.н., професор кафедри комерційної діяльності і логістики  
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,  
dyma@kneu.edu.ua*

## **ЕТАПИ РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ**

## **ЭТАПЫ РАЗВИТИЕ ЭЛЕКТРОННОЙ ТОРГОВЛИ В УКРАИНЕ**

## **STAGES OF E-COMMERCE DEVELOPMENT IN UKRAINE**

**Анотація.** У статті розглядається періодизація розвитку електронної комерції в Україні. Виділено чотири ключових етапи де основними критеріями обрано розвиток інтернет-магазинів, супутні сервіси та логістика.